

Správa o činnosti Štátneho archívu v Banskej Bystrici – pobočky Banská Štiavnica v roku 2011

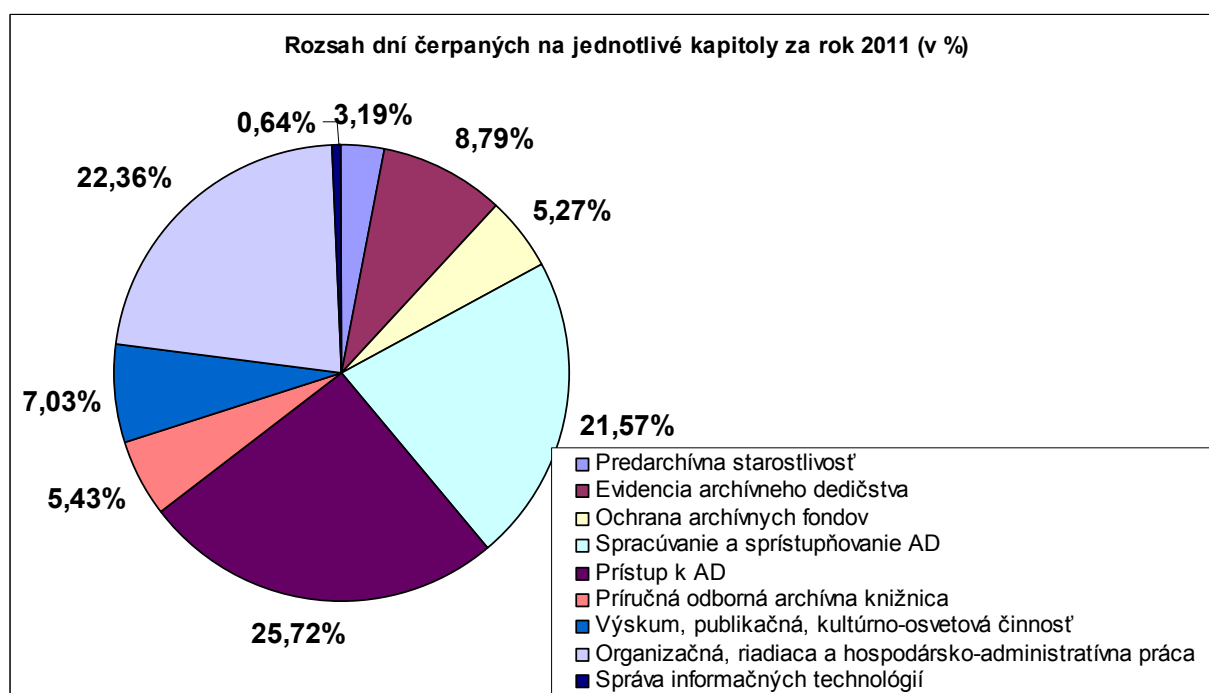
Pobočka Štátneho archívu v Banskej Štiavnici v roku 2011 plnila úlohy stanovené plánom práce pre tento rok. V pláne práce boli zahrnuté činnosti od predarchívnej starostlivosti po riadiacu a organizačnú prácu tak, aby všetky stanovené úlohy mohli byť v požadovanej kvalite a termínoch splnené. Úlohy sa plnili v podmienkach možnosti obsadenosti 3 odbornými pracovníkmi pobočky. Od marca 2011 plán práce bolo potrebné čiastočne modifikovať z dôvodov nárastu požiadaviek na vyhotovovanie správnych informácií (osvedčené kópie z archívnych dokumentov, potvrdenia a iné). A taktiež z plnenia úloh súvisiacich s prevzatím správy časti budovy Križovatka 4 MV SR od Úradu práce, rodiny a sociálnych vecí v Banskej Štiavnici. K 1. aprílu 2011 správa časti budovy Križovatka bola protokolárne prevzatá do správy MV SR, k čomu plnila rôzne úlohy aj pobočka Štátneho archívu.

A. Personálny stav a odborné činnosti pracovníkov archívu

V obsadenosti systematizovaných pracovných miest v roku 2011 nenastali zmeny. V pobočke Štátneho archívu pracovali 3 zamestnanci zaradení do stálej štátnej služby. Jedna pracovníčka ukončením vysokoškolského štúdia popri zamestnaní bola zaradená k absolventom II. stupňa vysokoškolského vzdelania.

Odborné činnosti pracovníkov archívu pozostávali z nasledovných kapitol:

Predarchívna starostlivosť	20 dní
Evidencia archívneho dedičstva	35 dní
Ochrana archívnych fondov	33 dní
Spracúvanie a sprístupňovanie AD	135 dní
Prístup k AD	161 dní
Príručná odborná archívna knižnica	34 dní
Výskum, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	44 dní
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna práca	140 dní
Správa informačných technológií	4 dni

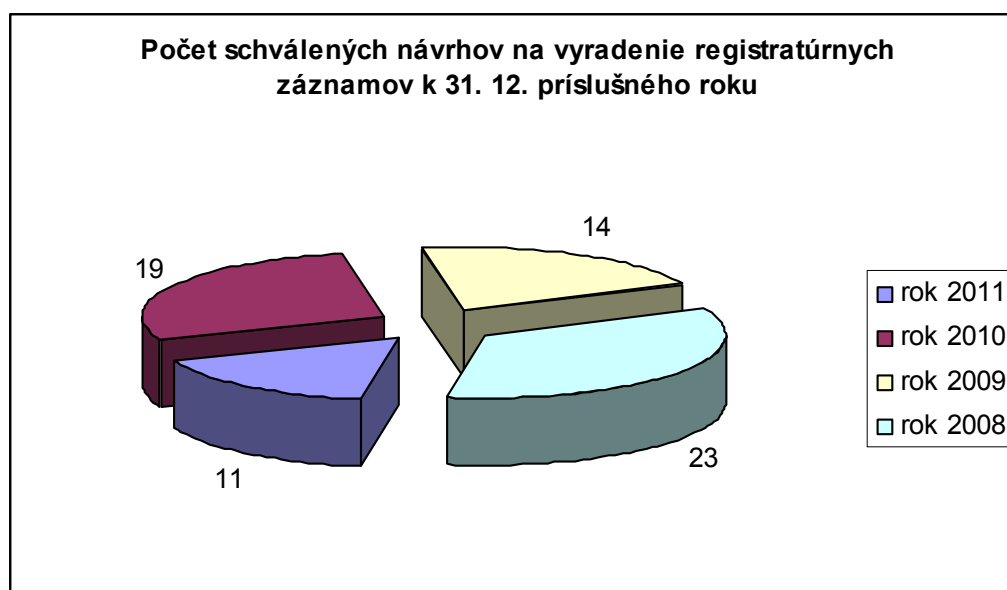

B. Evidencia archívneho dedičstva

Ku koncu roku 2011 bolo v pobočke deponovaných 159 archívnych fondov a zbierok o množstve 1293,64 bežných metrov.

C. Predarchívna starostlivosť a odborná správa registratúr

V rámci úloh predarchívnej starostlivosti pracovníci vykonali 2 prieskumy a 6 kontrol zameraných na zistenie stavu a spôsobu používania registratúrnych poriadkov a plánov, uloženie registratúrnych záznamov u pôvodcu, orgánov a inštitúcií štátnej a verejnej správy. Pobočka Štátneho archívu zorganizovala školenie k problematike spracovania návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov pre správcov registratúr stredných škôl v Banskej Štiavnici. V rámci metodicko – inštruktážnej činnosti pracovníci previedli viac razy konzultácie so zástupcami štátneho, verejného a súkromného sektora k problematike doplnenia registratúrnych plánov, k príprave vyradovacieho konania, k ukladaniu registratúrnych záznamov u pôvodcu a pod.. Celkove posúdili 11 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov.

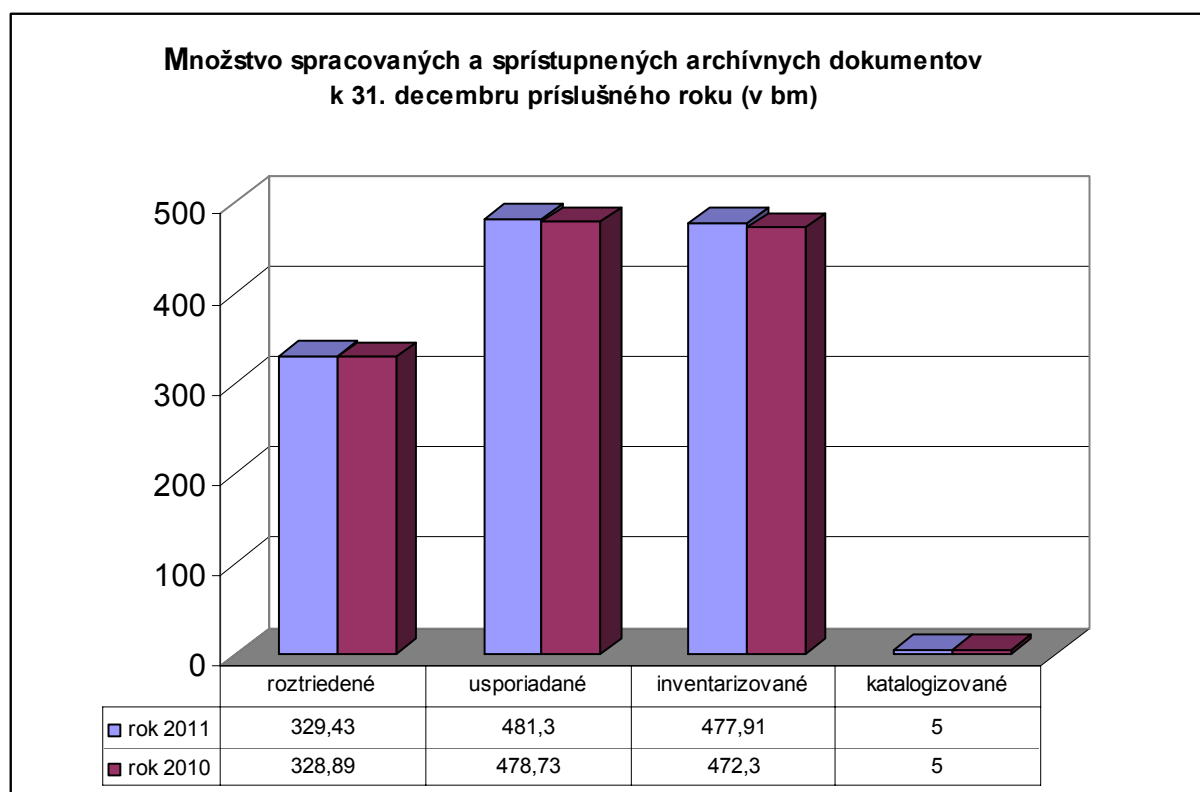

D. Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

K trvalej archívnej úschove pobočka prevzala 6,67 bm archívnych dokumentov. Z nich je možné spomenúť písomnosti osobného fondu z rokov 1969 – 1995 významného vedca, organizátora ochrany prírody, zakladateľa a prvého riaditeľa CHKO Štiavnické vrchy Ing. Milana Kapustu CSc. Pozornosť v predarchívnej starostlivosti bola venovaná dvom stredným školám (Stredné odborné učilište lesnícke L. Greinera a Stredná škola obchodu a služieb), ktoré sa k 1. septembru 2011 zlúčili v jednu. U nich sa prerokovali otázky uloženia a správy registratúr obidvoch škôl, vypracovanie nového registratúrneho poriadku a plánu vzhľadom na organizačnú štruktúru novej školy.

V roku 2011 boli dokončené úlohy evidencie archívneho dedičstva SR v počítačovom programe WinAfondy. Do evidencie sa zahrnuli údaje aj z Archívu Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici, ktorý spravuje 12 archívnych fondov a zbierok. Pritom tento archív spadá do pôsobnosti pobočky Štátneho archívu. Primeraná pozornosť sa venovala ochrane archívnych dokumentov, hlavne starostlivosti o ich fyzický stav. Vzhľadom na prevzatie časti budovy Križovatka 4 do správy MV SR, pobočka Štátneho archívu zabezpečila novú modifikáciu ochranných systémov v budove proti jej narušeniu a požiarom. Zároveň v spoluprácu s MÚ a Úradom práce, rodiny a sociálnych vecí v B. Štiavnici pobočka Štátneho archívu realizovala ochranu vstupu do budovy zriadením služby na vrátnici.

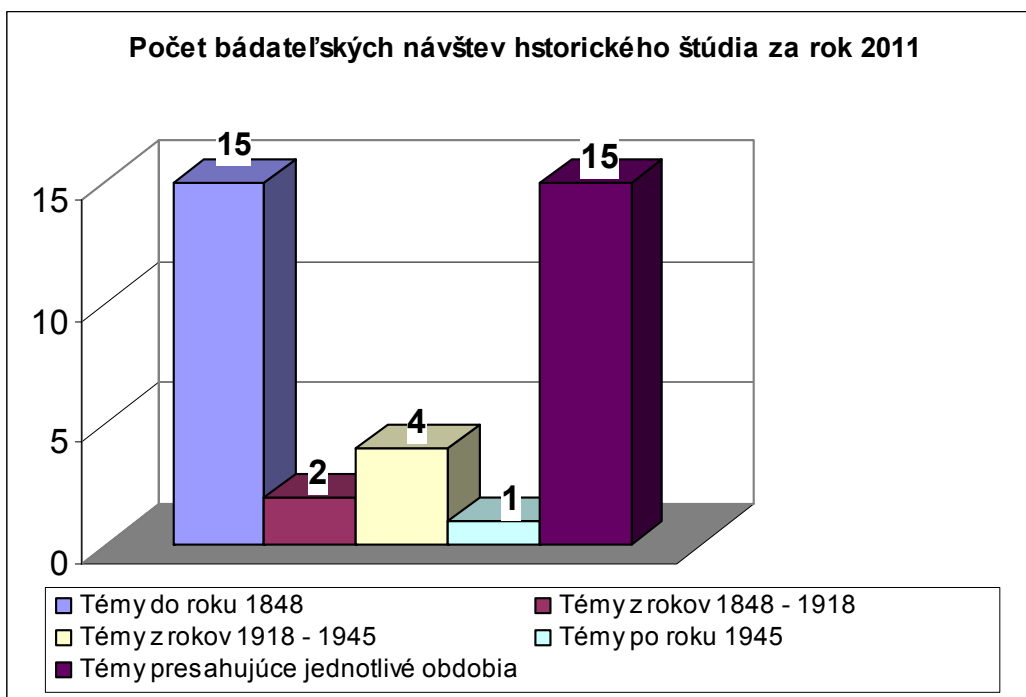
Podstatnú časť odborných činností tvorilo spracúvanie a sprístupňovanie archívnych fondov. Práce sa zamerali na fondy časovo zaberajúce obdobia od neskorého stredoveku až po nedávne roky. Dokončil sa v poradí XI. zväzok inventára kmeňového fondu pobočky, Magistrátu mesta Banská Štiavnica. Do tohto zväzku sa spracoval súbor úradných a účtovných kníh z rokov 1595 – 1673. Ďalej boli sprístupňovacie práce zamerané na fondy z najnovšieho obdobia ako napr. MNV v Žakýli, MNV v Podhorí. Vzhľadom na narastajúce požiadavky zo strany obyvateľov a inštitúcií (Sociálna poisťovňa), kvôli vybavovaniu záležitostí dôchodkového zabezpečenia sa pristúpilo k spracovaniu agendy pracovno – právnych vzťahov jedného z najväčších zamestnávateľov v regióne v nedávnej minulosti, Štátneho majetku, štátneho podniku v Banskej Štiavnici. Spracované archívne pomôcky v roku 2011 sa vyhotovovali v počítačovom programe BACH SYSTEMS – Inventáre.

E. Prístup k archívnym dokumentom

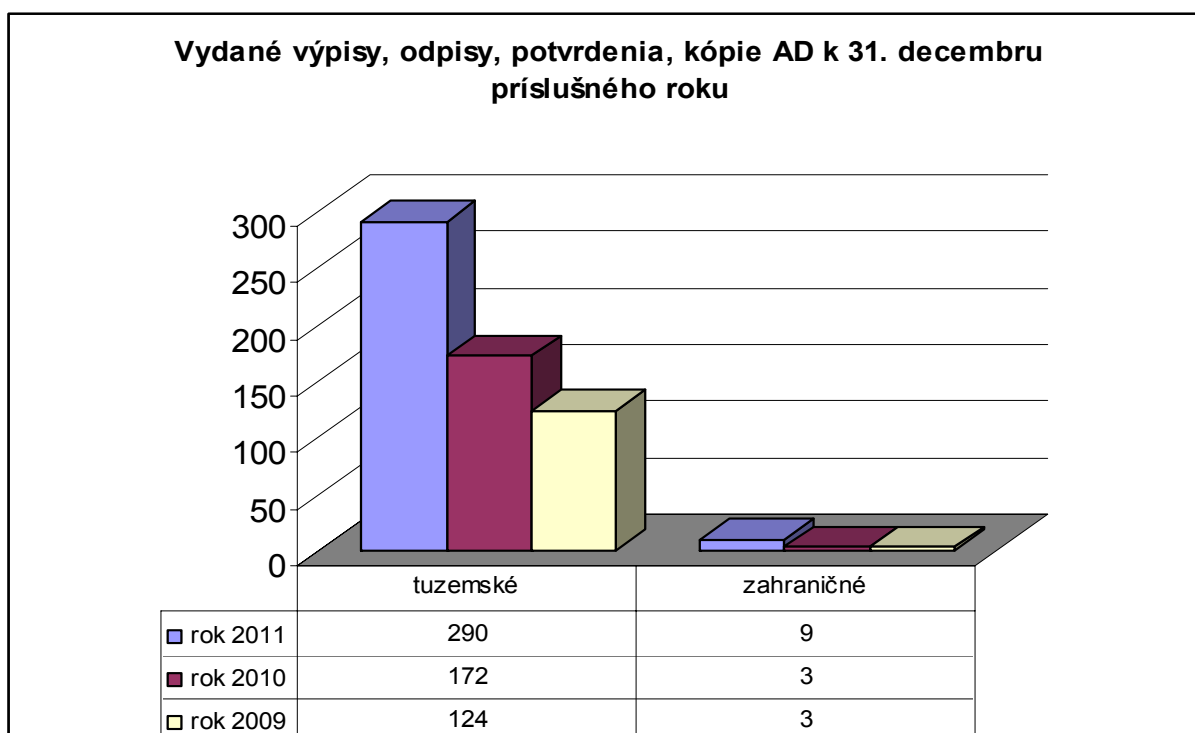
V roku 2011 v pobočke Štátneho archívu študovalo 43 bádateľov, z toho 4 zo zahraničia (Írsko, Nemecko, Rakúsko, Česká republika). Bádatelia v rámci historického štúdia sa zaoberali najmä témami do roku 1848 a témami z regionálnych dejín. Najčastejšie to boli témy k stavebnému, cirkevnému vývoju Banskej Štiavnice, jej národnostnému zloženiu.

Počet bádateľov v roku 2011			Počet bádateľských návštev v roku 2011			Účel štúdia	
celkom	tuzemskí	zahraniční	celkom	tuzemské	zahraničné	Hist.	iný
43	39	4	53	44	9	27	16

Oproti roku 2010 vzrástla v roku 2011 takmer o dvojnásobok agenda spracovania a vydávania správnych informácií vo forme osvedčenej kópie, potvrdenia, odpisu, výpisu. Pracovníci vyhotovili celkovo 299 správnych informácií, z nich väčšina sa viazala na dokladovanie požiadaviek Sociálnej poisťovne pre dôchodkové zabezpečenie, ďalej k riešeniu majetko – právnych vzťahov, zvlášť pre podklady prejednávania novoobjavených dedičstiev (Okresný súd v Žiari nad Hronom, Notársky úrad v Banskej Štiavnici)

Písomné žiadosti v správnej agende v roku 2011			Vydané výpisy, odpisy, potvrdenia, kópie AD v roku 2011		
počet	tuzemské	zahraničné	počet	tuzemské	zahraničné
181	172	9	299	290	9

F. Príručná odborná knižnica

Súčasťou informačnej bázy pobočky Štátneho archívu je jej príručná archívna knižnica, ktorá sa priebežne dopĺňa a spracováva. Dopĺňovanie bolo v roku 2011 kvôli prijatým opatreniam k šetreniu zamerané na získanie zväzkov kníh formou venovania, odovzdanými povinnými výtlačkami. V roku 2011 sa doplnila o 25 zväzkov. Jej knižný fond sa spracoval aj elektronickou formou využitím počítačového programu BACH SYSTEMS – Knižnica. Takto sa spracovalo 240 zväzkov kníh. Knižničný fond sa využíval formou výpožičiek v rámci priestorov pobočky Štátneho archívu.

G. Výskumná, publikačná a kultúrno-osvetová činnosť

V pobočke Štátneho archívu sa venoval primeraný priestor výskumnej, publikačnej a kultúrno – osvetovej práci. Pracovalo sa na ústavnej výskumnej úlohe k Biografickému slovníku slovenských archivarov, ku ktorému sa dopĺňali texty hesiel z regiónu Banskej Štiavnice podľa požiadaviek gestora úlohy, Slovenského národného archívu v Bratislave. Pobočka Štátneho archívu participovala na príprave scenára a realizácii výstavy a expozície k dejinám ECAV v Banskej Štiavnici, ktoré boli otvorené 30. októbra 2011 v rámci osláv 215. výročia posvätenia Božieho chrámu v Banskej Štiavnici. Pracovníci pobočky Štátneho archívu v priestoroch študovne pripravili samostatnú výstavu archívnych dokumentov k dejinám Banskej Štiavnice pri príležitosti osobnej návštevy ministra vnútra SR v pobočke 4. marca 2011. Z oblasti publikačnej činnosti je možné uviesť spracovanie jednej odbornej štúdie, dvoch článkov do regionálnej tlače, jednu recenziu, dva posudky na odborné práce. A taktiež prípravu 4 odborných prednášok dotýkajúcich sa problematiky sakrálneho umenia v Banskej Štiavnici koncom 15. a začiatkom 16. storočia, rôznych tém stredovekého vývoja mesta. Z pripravených prác ešte v roku 2011 vyšla tlačou štúdia k dejinám Hodruše v publikácii „Hodruša v Zemi baníkov“, prezentovaná verejnosti v auguste 2011. V roku 2011 pobočka spracovala 9 rešerší z archívnych dokumentov, ako podkladový materiál k výskumu rôznych objektov v mestskej pamiatkovej rezervácii.

Zámerom organizačnej a riadiacej práce bolo splnenie všetkých stanovených úloh pobočky Štátneho archívu, dotýkajúcich sa nielen odborných činností, ale aj samotnej prevádzky. A to v podmienkach zníženého rozpočtu, prijatých opatrení k čerpaniu prostriedkov na prevádzkové náklady. Je možné vyjadriť konštatovanie, že pobočka Štátneho archívu v Banskej Štiavnici v neľahkej hospodárskej situácii úlohy splnila a dokázala v podmienkach značného šetrenia prostriedkov zabezpečiť všetky činnosti a služby, ktoré jej stanovujú normatívne smernice a samotný riadiaci orgán, MV SR.

PhDr. Mikuláš Čelko
riaditeľ pobočky
Štátneho archívu v Banskej Štiavnici